

SALUTEM

ACCIONS COMUNITÀRIES DEL BARRI DE LA SALUT



Accions comunitàries del barri de La Salut

MEMÒRIA 2019

Realitzada per Georgina Rosell Bellot
Tècnica comunitària de Salutem – Accions comunitàries

ÍNDEX

1. Informació general

- a. Dades generals
- b. Definició del territori
- c. Agents del territori

2. Memòria 2019

1. Cultura i Cohesió Social

- 1.1. Mostra d'entitats
- 1.2. Acció creativa col·lectiva per les persones refugiades
- 1.3. Festa Major
- 1.4. 2a Trobada del barri de La Salut
- 1.5. La revista La Salut de Gràcia
- 1.6. Pàgina web Salutem
- 1.7. Associa't a la festa

2. Gènere-ant al barri

- 2.1. Diagnòstic col·lectiu
- 2.2. Punt d'informació Lila
- 2.3. Veïnes per Veïnes a La Salut
- 2.4. Retrats de dones del barri

3. Joves

- 3.1. Tardes joves i Cinecaptus
 - 3.1.1. Halloween jove – 26 octubre 2018, La Miranda
 - 3.1.2. Equip de Premsa a la 1a Trobada del barri
 - 3.1.3. Tallers organitzats per les pròpies persones joves durant totes les tardes de divendres del 2019
 - 3.1.4. Realització del curtmetratge
- 3.2. 1a Festa Jove de La Salut
- 3.3. Comissió Jove de La Salut
 - 3.3.1. Funcionament de la Comissió Jove
 - 3.3.2. Activitat de “La Santa Castanya” – 1 de novembre del 2019, La Miranda
 - 3.3.3. Activitat de “Freestyle Rap” – 30 de novembre del 2019, La Miranda

4. Salut comunitària

- 4.1. Diagnòstic de salut del barri de La Salut

5. Taula de Gent Gran – Radars

5.1. Activitats

- 5.1.1. Carnestoltes – 23 de febrer del 2019, Casal Cardener.
- 5.1.2. Sant Jordi – 24 d'abril del 2019, Casal Cardener.
- 5.1.3. Sant Joan – 18 de juny del 2019, Casal Cardener.
- 5.1.4. Castanyada – 30 d'octubre del 2019, Casal Cardener.
- 5.1.5. Nadal – 18 de desembre del 2019, Casal Cardener.
- 5.1.6. Microtrobades

5.2. Difusió

5.3. Plataforma de seguiment telefònic

5.4. Cuina comunitària intergeneracional i intercultural

6. Espai públic i convivència

INFORMACIÓ GENERAL

DADES GENERALS

NOM: Salutem – Accions comunitàries del barri de La Salut

BARRI: La Salut **DISTRICTE:** Gràcia **MUNICIPI:** Barcelona

ADREÇA: Avinguda Coll del Portell 74 **CP:** 08024

CONTACTE: placomunitarisalut@gmail.com

ANY D'INICI: 2005 **ANY DE DIAGNÒSTIC:** 2006, 2012 i 2019

Salutem – Accions comunitàries del barri de La Salut és una estratègia d'intervenció social que mitjançant un procés comunitari vol donar respostes col·lectives a les necessitats de la comunitat, amb la finalitat de millorar la seva qualitat de vida. Pel procés és clau el treball en xarxa de tots els agents del territori que tinguin interès en implicar-se en qüestions del seu entorn, i per aquest motiu, vetlla per l'impuls de la participació activa i la conseqüent construcció col·lectiva d'accions. Els agents del territori són veïns i veïnes, col·lectius, entitats, comerços, escoles, serveis educatius, serveis socials, serveis de salut, i administracions. Així doncs, es caracteritza per diversos projectes col·lectius desenvolupats per aquests agents del territori, que donen resposta a necessitats de diferents àmbits temàtics. Tenint com a resultat accions comunitàries pel i del territori.

DEFINICIÓ DEL TERRITORI

El barri de La Salut es situa al Districte de Gràcia, rodejat pels barris de Vallcarca i Els Penitents, el Coll, Camp d'en Grassot, Vila de Gràcia; i el Carmel, Can Baró i Baix Guinardó del Districte d'Horta-Guinardó.

La Salut té una població de **13213 habitants**, dels quals 7142 són dones i 6071 homes.

Destaca la **població envellida** que representa el 12,5% de persones de 65 a 74 anys, i un 12,5% més de persones amb més de 75 anys. S'ha de tenir en compte la gran preocupació que existeix per les persones grans soles (29,4%), i per les que viuen en habitatges sense ascensor; dificultant encara més la seva mobilitat. De fet, a La Salut el 30,7% dels habitatges no tenen ascensor i; tot i que no sembli una xifra molt representativa si ho comparem amb les del Districte (39,3%) i la ciutat (31,6%); l'hem de contemplar degut a les grans dificultats que també hi ha a l'espai públic pel fet de ser un barri amb una orografia molt complicada.

Pel que fa a la **població jove**, representen el 14,8% del total d'habitants a La Salut. També s'ha de destacar aquesta dada ja que una altra gran necessitat del barri és la falta d'un institut públic. Així doncs, les veïnes de La Salut quan acaben l'escola primària s'han de desplaçar cada dia a un altre barri. Aquest fet té com a conseqüència l'absència d'espais per a joves al barri, i la dificultat per promoure el seu sentiment de pertinença, identitat i participació activa a La Salut.

I pel que fa a la **població migrada**, representen el 16,8% de les veïnes de La Salut, de les quals el 47,4% són persones nascudes a Centre i Sudamèrica. De fet, des del Centre de Serveis Socials, han observat que estan arribant cada vegada més persones migrades, sobretot

d'Hondures, que necessiten asil polític. A més, també s'ha de tenir en compte a les comerciants d'altres procedències que també fan vida a La Salut perquè hi treballen. I les que viuen al Centre d'acollida Gaudí del barri. Per tal que les nouvingudes també es puguin sentir còmodes amb la vida comunitària del barri, i es tinguin en compte les necessitats particulars en l'acció comunitària.

En les dones també s'observen necessitats que són conseqüència de la societat en què vivim. La **feminització de la pobresa** també hi és present al barri. Per exemple, l'atur ha disminuït en general a tot arreu; però el percentatge de les dones en situació d'atur ha augmentat. Les dades de La Salut mostren com al 2015 l'atur registrat era del 7,4% (53,5% dones i 46,5% homes), i al 2017 l'atur registrat és del 6,4% (56,6% dones i 43,4% homes). A més, altres necessitats expressades per les dones són: la majoria de persones grans soles són dones, falta d'informació sobre els recursos i serveis per a elles, viuen experiències de violències masclistes i homofòbiques, viuen sobrecàrregues familiars (tant mares com àvies), pocs recursos per a mares solteres, situacions particulars per ser cuidadores; fan un consum més elevat de antidepressius i ansiolítics (com a conseqüència de les desigualtats que han de viure), entre d'altres.

Pel que fa a la **salut física i d'hàbits saludables** del veïnat de La Salut, es pot destacar que s'ha observat que la presència de 4 o més trastorns crònics al Districte de Gràcia (20,5%) és superior al percentatge de la ciutat (17,8%), presentant les dones un % més elevat (26%) que els homes (14,8%). També cal destacar, que tot i no tenir un % elevat de risc de patiment psicològic o problemes de salut mental; al Districte hi ha un percentatge més elevat de consum de tabac (24,6%), respecte la ciutat (18,8%). I un consum de cànnabis a La Salut per part dels homes (1,7%) més elevat que al Districte (0,4%) i a la ciutat (0,5). Tot i això, un fet que es podria potenciar sobre hàbits saludables és que al Districte hi ha una activitat física intensa, quan s'inclou caminar, més elevada (57,2%) que a la ciutat (48,3%). Per últim dins d'aquest àmbit, destacar que l'esperança de vida a La Salut és de 78,9 anys en homes, gairebé dos anys més baixa que la del Districte (80,4 anys) i la ciutat (80,3 anys). I 85,7 anys en dones, gairebé un any menys que la del districte (86,6) i la ciutat (86,8).

Com a característiques i necessitats transversals a tota la població de La Salut, les veïnes destaquen que **és un barri molt influït per la seva orografia**. És complicada per les seves grans pendents i desnivells, i per d'altres aspectes que fraccionen la realitat, com el Parc Güell, la Travessera de Dalt, el Santuari de Sant Josep de La Muntanya o els carrers sense sortida. Sobretot a la Travessera, el gruix de trànsit existent provoca que sigui una barrera i un simple lloc de pas, no un espai amable on passejar. Afegir el fet de no disposar d'una bona comunicació interna de transport públic al barri; ja que existeix l'autobús 116 però amb un recorregut llarg i costós en temps i amb pocs horaris. I unes escales mecàniques que no acostumen a funcionar.

També, s'expressa la falta de places, jardins, parcs (sense poder comptar amb el Parc Güell a causa de la massificació turística) i, en definitiva, la **falta d'espais de trobada** a l'espai públic. Aquests espais de trobada tampoc milloren en quant a equipaments públics, ja que només es pot comptar amb el Casal Cardener situat a la part de més a baix del barri, la Miranda situada a la part de més amunt però que no és un equipament públic i l'Espai Quiró, actualment un solar, situat a un dels límits del barri, proper a Sanllehy. [Caldrà veure com canvia aquest aspecte amb els futurs equipaments de l'Espai Quiró].

En conseqüència d'aquestes característiques físiques, s'observa en els discursos del veïnat l'existència de **"tres Saluts"**, és a dir, un territori fragmentat social i orogràficament en tres zones delimitades. També, els grans desnivells dificulten la mobilitat de certes persones, com

la gent gran (que també pateix aïllament social), les famílies (sobretot mares) que es desplacen amb cotxet, les persones amb diversitat funcional, entre d'altres.

A més, sumat a la **manca de tradició associativa i participativa del barri**, s'expressa la falta d'un coneixement mutu entre entitats i serveis, comunicació, cohesió social entre veïnes i una participació activa. Tot i això, cal destacar que les veïnes de la part "més alta" expressen que el barri "és com un poble", en el sentit que moltes famílies es coneixen, es saluden..., i que és un aspecte que no els hi agradaria perdre. Aquest fet compensa la percepció d'inseguretat de les veïnes, que és expressada tot i que no hi ha una gran quantitat d'actes delictius al barri.

Per altra banda, el fet que també dificulta la vida al barri, és la constant **pèrdua del comerç de proximitat**. Hi ha una gran diferència entre la quantitat de botigues actuals i les d'uns anys enrere. I a part, de les botigues que queden, moltes s'estan transformant o ja s'han transformat en botigues de souvenirs pels turistes que visiten el Parc Güell; en comptes de ser un comerç necessari pel veïnat.

I tampoc ajuda l'altre **aspecte gentrificador** del barri: l'especulació immobiliària que augmenta el preu del lloguer de l'habitatge i està provocant que les famílies s'hagin vist forçades a marxar.

I per últim, tot i ser un barri tranquil, de gran desnivell que ens permet gaudir de vistes de tota la ciutat, amb menys contaminació acústica (a excepció de la Travessera de Dalt) i de l'aire, cal destacar que **es situa al costat d'un dels punts més contaminats de tot Barcelona**: la Plaça de Lesseps.

Així doncs, se'ns presenten grans reptes per la intervenció en aquesta zona. **Tal i com s'ha pogut observar en les dades presentades, té sentit que treballem amb projectes sobre: gent gran, joves, dones, interculturalitat, cohesió social i comunicació, espai públic i convivència, habitatge, mobilitat, salut, comerç de proximitat, sostenibilitat...** I per aquest motiu, seguirem treballant col·lectivament amb tots els agents del territori per fer front a totes les necessitats esmentades, i les noves que puguin sorgir; reconeixent també les potencialitats, per a seguir fent feina cap a un camí comú.

De fet, actualment ja s'observen resultats del treball col·lectiu realitzat durant tots aquest anys entre tots els agents actius al procés comunitari: un barri molt més cohesionat, amb més vida, i amb taules i comissions temàtiques (per treballar cada necessitat del territori) més consolidades. Tot i això, encara queda camí per fer, i per aquest motiu tota l'acció comunitària segueix tenint sentit per donar resposta a totes les característiques i necessitats del territori que s'han descrit en aquest apartat.

[Les dades d'aquest apartat s'han extret del recent diagnòstic de salut comunitària (2019) i del diagnòstic Gèner-ant al barri (2018), i es poden consultar complets a www.salutem.cat]

[Algunes de les anteriors dades no es disposen a nivell del barri de La Salut, però sí a nivell del Districte de Gràcia. Aquest fet s'ha especificat en cada dada de la redacció del text]

AGENTS DEL TERRITORI

Els agents del territori i, en conseqüència, protagonistes de l'acció comunitària són: veïnes de totes les edats i diversitat de situacions, a més de la gran diversitat d'entitats i col·lectius, AFAs, escoles, serveis de salut, serveis socials, residències, associacions de comerciants, centres esportius, cooperatives i iniciatives d'economia social i solidària, equipaments i administracions. Concretament, es poden observar en el següent llistat:

ENTITATS I COL·LECTIUS DEL BARRI:

- La Miranda Casal del barri
- Quirhort - Espai Quiró
- Ciberdona
- Agrupament Escolta Roland Philipps
- Associació de gent gran Pau Casals
- Comissió de festes de La Salut - Carrer Verdi
- Associació de veïns de Travessera de Dalt
- Associació de veïnes del Carrer Argentona
- Associació de veïns del Park Güell - La Salut - Sanllehy
- Associació de Sant Josep de La Muntanya
- Batucargol
- Comissió de Joves i Cinecaptus [en procés de consolidació]

AFAs:

- AFA Turó del Cargol
- AFA Baldiri i Reixac
- AFA Escola Kostka
- AFA Rius i Taulet

ESCOLES:

- Escola Turó del Cargol
- Escola Baldiri i Reixac
- Escola Kostka
- Escola Rius i Taulet

SERVEIS DE SALUT:

- CAP Larrard
- CAP Sanllehy

SERVEIS SOCIALS:

- Centre de Serveis Socials de La Salut, El Coll, Vallcarca i Els Penitents
- APCs Gràcia Nord
- Centre d'acollida Gaudí i CRAE
- Centre d'acollida i CRAE Sant Josep de La Muntanya
- Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS)
- Punt d'Informació Juvenil de Gràcia (PIJ Gràcia)
- Punt d'informació i atenció a les dones de Gràcia (PIAD Gràcia)

RESIDÈNCIES:

- Residència Refugi d'Obreres
- Residència Sarquavita
- Residència Mutam Güell
- Cottolengo del Pare Alegre

ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS:

- del Mercat de Lesseps
- de la Travessera de Dalt
- del Carrer Larrard
- de la Plaça de Lesseps
- Comerços adherits a Radars

CENTRES I ENTITATS ESPORTIVES:

- Club Natació Catalunya
- Club Tennis La Salut
- Gràcia Gimnastic Club
- Club esportiu Europa
- Holmes Places ("Euròpolis")
- Club esportiu Racing Güell
- Club de petanca Els amics de Gràcia

EQUIPAMENTS:

- Casal La Miranda
- Casal Cardener
- Biblioteca Jaume Fuster

COOPERATIVES I ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA:

- Aedo Social Films
- Voltes Cooperativa d'arquitectura
- Col·lectiu Punt 6
- Hèlia Dones

ALTRES VINCLES PROPERS AL BARRI:

- Fundació Ludàlia
- MusicActiva
- APCs Gràcia Sud
- Fundació ACIS:
- Aula ambiental Bosc Turull
- Taula comunitària del Coll
- Centre Cívic El Coll - La Bruguera
- Taller d'història de Gràcia
- Fundació Amics de la Gent Gran
- Feministes de Gràcia
- Metges del món
- Gràcia Barri Obert
- Espai La Tregua i MiA (Migració i Art)

ADMINISTRACIÓ:

- Districte de Gràcia
- Ajuntament de Barcelona
- Generalitat de Catalunya

Com s'ha pogut observar, no considerem coherent tancar-nos en unes fronteres rígides, per aquest motiu, també busquem sinèrgies amb agents d'altres barris veïns com El Coll, Vallcarca i Els Penitents, Can Baró i Vila de Gràcia. I entenem que des de l'acció comunitària es pot treballar col·lectivament amb tots els agents del territori per a fer front a les necessitats de les persones del barri, reconeixent també les seves potencialitats, per a seguir fent feina cap a un camí comú; que permeti millorar la qualitat de vida de, i entre, tots i totes.

MEMÒRIA 2018

El procés comunitari de La Salut és una **estratègia d'intervenció social per a la construcció col·lectiva de projectes comunitaris que donin resposta a les necessitats del territori i facilitin la millora de la qualitat de vida del veïnat**. Aquest procés i projectes s'han portat a terme mitjançant el treball en xarxa entre entitats, serveis, i persones veïnes del barri.

Durant l'any 2018 i 2019 s'ha treballat per a **consolidar un "ecosistema comunitari"** al barri, concretant entre tots els agents del territori les línies de treball i comissions necessàries per a dur a terme el procés i accions comunitàries. A la vegada que s'ha vetllat per a la continuïtat dels projectes existents fomentant l'apoderament, autogestió i autoorganització de les participants.

El fet de tenir **línies de treball i comissions** al territori construïdes col·lectivament ha promogut la delimitació dels eixos temàtics d'interès de La Salut; l'apoderament de les persones i les entitats cap a un treball col·lectiu gràcies a haver enfortit la cohesió social i el sentiment de pertinença i identitat a un mateix entorn; la facilitació de la participació de persones veïnes no associades, entitats i serveis; i l'autoorganització de les persones per a la creació d'accions col·lectives amb objectius comuns actualitzats en funció de les situacions de cada moment. D'aquesta manera, el procés ha tingut la intenció d'assolir una mirada comunitària que estigui incorporada en els diversos agents del territori.

A continuació s'explicaran els diversos projectes de Salutem – Accions comunitàries del barri de La Salut realitzats durant l'any 2019 i classificats segons els eixos temàtics consensuats durant la preparació de la 1a trobada del barri de La Salut.



SALUTEM
Accions comunitàries del barri de La Salut

Som entitats, serveis, veïns i veïnes, per donar resposta a les necessitats del barri de La Salut a través del treball col·lectiu i en xarxa

Ajuntament de Barcelona

Districte de Gràcia

PARTICIPA!

a les reunions obertes a tothom:

- **CULTURA I COHESIÓ SOCIAL**
3r dijous de cada mes de 17:30 a 19 h
Centre de Serveis Socials
TROBADES DEL BARRI
MOSTRA D'ENTITATS
FESTA MAJOR
INTERCULTURALITAT
REVISTA LA SALUT DE GRÀCIA
- **PERSPECTIVA DE GÈNERE**
4t dijous de cada mes de 17 a 19 h
CAP Larrard
GENER-ANT AL BARRI
PUNT D'INFORMACIÓ LILA
VEÏNES PER VEÏNES A LA SALUT
RETRATS DE DONES DEL BARRI
- **COMISSIÓ DE JOVES**
Tots els divendres de 16 a 18 h
La Miranda
CINECAPTUS
TALLERS OBERTS
FESTA JOVE
- **GENT GRAN - RADARS**
Dijous cada tres mesos de 16 a 17:30 h
Casal Cardener
PLATAFORMA DE SEGUIMENT TELEFÒNIC
ACTIVITATS OBERTES I DETECCIÓ CUINA COMUNITÀRIA
- **SALUT COMUNITÀRIA**
Calendari de trobada per confirmar*
PROCÉS DIAGNÒSTIC I D'ACCIÓ
- **ESPAI PÚBLIC I CONVIVÈNCIA**
Calendari de trobada per confirmar*
CONSTRUÏM EL BARRI QUE VOLEM

*CONTACTE:
piacomunitarisalut@gmail.com
608 645 326
www.salutem.cat
@pia.lasalut
salutem.accionscomunitaries
@salutemdegracia
salutem accions comunitàries

Infografia 1. Taules, comissions i els respectius projectes de treball col·lectiu del procés comunitari.

1. CULTURA I COHESIÓ SOCIAL

Per impulsar totes les accions, ens hem reunit tots els 3rs dijous de cada mes a les 17:30 al Centre de Serveis Socials de La Salut, el Coll, Vallcarca i Els Penitents.

1.1. 3A MOSTRA D'ENTITATS DEL BARRI DE LA SALUT

11 de maig del 2019, Plaça de Sanllehy.



3A MOSTRA D'ENTITATS DEL BARRI DE LA SALUT

DISSABTE 11 DE MAIG 2019
A PARTIR DE LES 11H. - PLAÇA SANLLEHY

BATUCADES: BATUCARGOL, CENTRE GAUDÍ, REPERKUTIM
TALLERS INFANTILS I ACTIVITATS PER A TOTA LA FAMÍLIA:

- FES-TA EL TEU TIMBAL - BATUCARGOL
- PINTACARES - AVV PARK GÜELL - LA SALUT - SANLLEHY
- TALLER DE CASTELLS - CASTELLERS DE LA VILA DE GRÀCIA
- SARDANES - CASAL CARDENER
- TROBADA DE LA TAULA DE GENT GRAN - RADARS

13 H. CONCERT - VERMUT
SALUTEM ROCK

14 H. PAELLA POPULAR
COMISSIÓ DE FESTES DE LA SALUT
(CARRER VERDI)

I PER LA TARDA...
ACTUACIÓ CASTELLERA
VILA DE GRÀCIA, ESPLUGUES
I CASTELDEFELS.
I MOLT MÉS!

ORGANITZA  COL·LABORA  Ajuntament de  Barcelona

Cartell de la 3a Mostra d'Entitats realitzat per la Sandra, veïna del barri.



Fira d'entitats i v ries actuacions.



Actuació de les batucades: La Batucargol, Reperkutim i Centre d'acollida Gaudí.



Espai de trobada intergeneracional amb jocs de taula de la Taula de Gent Gran – Radars.



Actuació de la colla de sardanes del Casal Cardener.



Actuació de Salutem Rock, i la presentació de la cançó del barri.



Paella popular a càrrec de la comissió de festes del Carrer Verdi.



Actuació castellera dels Castellers de la Vila de Gràcia i dues colles convidades.



Inauguració del mural de Salutem, fet per les alumnes de l'Escola Serra i Abella amb el suport de l'Ateneu de Fabricació de Les Corts; i la participació de les entitats del barri.

Vídeo de la 3a Mostra d'Entitats de La Salut:
<https://www.youtube.com/watch?v=vi-56gKhm7Q&t=>

1.2. FESTA MAJOR DE LA SALUT

Del 6 a l'11 de setembre del 2019.



Cartell de la Festa Major realitzat per l'il·lustrador Miguel Gallardo.



Cercavila amb La Batucargol, la batucada i gegants del Centre d'acollida Gaudí, i els gegants i capgrossos de l'AFA Rius i Taulet.



MusicActiva, actuació familiar per la Festa Major.



Pregó a càrrec de Patrícia Bargalló.



Cursa popular Escalada de la Glòria, amb la participació del centre esportiu del barri Holmes Place, i més de 100 persones inscrites.



Tallers de "Fes-ta el teu timbal" a càrrec de La Batucargol, a Plaça Sanllehy i Rambla Mercedes.

1.3. ACCIÓ CREATIVA COL·LECTIVA PEL DIA DE LES PERSONES REFUGIADES

19 de juny del 2019, Escola Rius i Taulet.

Dia Mundial de les Persones Refugiades

19 de juny 17 h
on? Escola Rius i Taulet
Plaça Lesseps

17h Estrena pel·lícula *L'Heroína Secreta*

18 h Presentació de resultats projecte anti-rumors (*Metges del Món*)

18,40h Berenar i taller per nens i nenes

19,00h Projectió de curtmetratges i cine-forum. Trilogia del Racisme amb Dina Obeso, la directora

20,15h Taller antirracista a càrrec de MIA Barcelona (Migració i Art)

21,00h Rap Pa'lante

METGES DEL MÓN, FEMINISTES DE GRÀCIA, SOMRIUS, etc.

Cartellera per la difusió de l'acció pel dia de les persones refugiades.



Pel·lícula “L’heroína secreta” realitzada per les alumnes de l’Escola Rius i Taulet, i presentació dels resultats del projecte antirumors de Metges del món.



Cinefòrum, Trilogia del racismo.



Taller antirracista a càrrec de Migració i Art Barcelona.

1.4. 2A TROBADA DEL BARRI DE LA SALUT

16 novembre 2019, Escola Turó del Cargol.

Vine i digues la teva

Sabies que a La Salut hi ha 1.930 joves que no tenen institut ni espais de trobada al barri?

2a trobada del barri de La Salut
Construïm el barri que volem!
Dissabte 16 de novembre - 11 h
Escola Turó del Cargol
(espai infantil i pica-pica gratuït)

Vine i digues la teva

Sabies que a La Salut s'hi fa un consum elevat d'antidepressius i ansiolítics?

2a trobada del barri de La Salut
Construïm el barri que volem!
Dissabte 16 de novembre - 11 h
Escola Turó del Cargol
(espai infantil i pica-pica gratuït)

Vine i digues la teva

Sabies que a La Salut hi ha lloguers abusius que fan fora a les famílies?

2a trobada del barri de La Salut
Construïm el barri que volem!
Dissabte 16 de novembre - 11 h
Escola Turó del Cargol
(espai infantil i pica-pica gratuït)

Vine i digues la teva

Sabies que a La Salut hi viuen 1.634 persones grans i moltes se senten soles?

2a trobada del barri de La Salut
Construïm el barri que volem!
Dissabte 16 de novembre - 11 h
Escola Turó del Cargol
(espai infantil i pica-pica gratuït)

Vine i digues la teva

Sabies que la plaça de Lesseps és un dels punts més contaminats de Barcelona?

2a trobada del barri de La Salut
Construïm el barri que volem!
Dissabte 16 de novembre - 11 h
Escola Turó del Cargol
(espai infantil i pica-pica gratuït)

Serie de cartells utilitzats per la difusió de la 2a Trobada del barri on es presentaven els resultats del diagnòstic de salut comunitària per tal de prioritzar les necessitats a les que es volen donar resposta. També es van realitzar Gifs per l'Instagram.

Tot realitzat pel dissenyador i veí Manel Gonell.



Treball en grups per consensuar la prioritizació de les necessitats

Document resum de la 2a Trobada del barri: <http://salutem.cat/test/wp-content/uploads/3.-Entrada-Ambits-de-treball-document-resultats-2a-trobada-del-barri.pdf>

Vídeo resum de la 2a Trobada del barri:
<https://www.youtube.com/watch?v=f7QlckZtQBQ&t=>

1.5. LA REVISTA LA SALUT DE GRÀCIA

1.5.1. La Revista La Salut de Gràcia número 13



Es pot consultar completa a la web de salutem.cat:

<http://salutem.cat/wp-content/uploads/LA-SALUT-13-24-04-1.pdf>


1.5.2. La Revista La Salut de Gràcia número 14




Es pot consultar completa a la web de salutem.cat:

<http://salutem.cat/wp-content/uploads/SALUT14-web.pdf>

1.6. NOVA PÀGINA WEB DE SALUTEM



[Inici](#) [Nosaltres](#) [Àmbits de Treball](#) [Transparència](#) [Notícies](#) [Contacte](#)




Accions comunitàries del barri de La Salut

Política de Privacitat & Cookies


SALUTEM – Accions comunitàries del barri de La Salut

Entitats, serveis, veïns i veïnes, per donar resposta a les necessitats del barri de La Salut a través del treball col·lectiu i en xarxa

ÀMBITS DE TREBALL




SALUT COMUNITÀRIA




PERSPECTIVA DE GÈNERE

Política de Privacitat & Cookies



CULTURA I COHESIÓ SOCIAL



ESPAI PÚBLIC I CONVIVÈNCIA

PROJECTES

MOSTRA D'ENTITATS

Fira d'entitats i serveis per a donar-se a conèixer al veïnat i entre aquestes, amb l'objectiu d'enfortir el treball en xarxa i l'acció comunitària del barri. Una dia també ple d'activitats organitzades per les mateixes entitats de La Salut. La propera mostra d'entitats la celebrarem el dissabte 11 de maig del 2019.

[Llegir més >](#)

TAULA DE GENT GRAN – RADARS

Accions col·lectives per donar resposta al sentiment de soledat de les persones grans del barri. S'organitzen activitats amb a espais de trobada, estratègies per la detecció de persones grans soles i la Plataforma de Seguiment Telefònic. OBJECTIU Combatre el sentiment de soledat de les persones grans entre tots i totes. ACTIVITAT Activitats per a...

[Llegir més >](#)

LA REVISTA LA SALUT DE GRÀCIA

Revista semestral del barri de La Salut, creada amb la implicació i el treball col·lectiu de diverses entitats, serveis i veïns i veïnes. Disposa de diverses seccions: notícies del barri, sobre història, economia, salut, receptes de cuina, contes dels alumnes de les escoles, entrevistes a veïns i veïnes, calendari d'activitats... i tothom és convidat a...

[Llegir més >](#)

VEÏNES PER VEÏNES A LA SALUT

Volem lluitar contra la violència masclista amb el teixit social i comunitari com a agents

JOVES "CINECAPTUS"

La falta d'un institut i d'espais per joves al

PUNT D'INFORMACIÓ LILA

Existeixen recupere i serveis mar a les dones tant per a joves

Política de Privacitat & Cookies

Nova pàgina web amb il·lustracions realitzades expressament, àmbits de treball i projectes destacats a la pàgina d'inici, entre d'altres informacions.

1.7. ASSOCIA'T A LA FESTA – 21 de setembre del 2019, Plaça Catalunya.



Plans i processos de desenvolupament comunitari de Barcelona.



Programa de radio compartit amb plans i processos de desenvolupament comunitari de Barcelona.

2. GÈNER-ANT AL BARRI

Per tirar endavant tots els projectes i accions de Gèner-ant al barri, ens trobem tots els 4rts dijous de cada mes a les 17h al CAP Larrard.

Diagnòstic i informe de passejades amb mirada de dona:

<http://salutem.cat/projectes/gener-ant-al-barri/>

Díptic per la difusió de Gèner-ant al barri

GÈNER-ANT AL BARRI
Projecte per a promoure accions comunitàries amb perspectiva de gènere al barri de La Salut

CONTACTE
Gèner-ant al barri
placomunitarisalut@gmail.com
688 445 326

Salutem - Accions comunitàries del barri de La Salut
Veïnes, La Miranda, l'Associació de veïns i veïnes de La Salut - Parc Güell - Santlley, Cibardona, PIAD Gràcia, Centre de Serveis Socials de La Salut, el Coll, Vallcarca i Els Penitents, CAP Larrard, Hèlia Dones, i Direcció de Serveis a les Persones i al Territori del Districte de Gràcia - Ajuntament de Barcelona.

Qui som?
Som dones de La Salut participants a entitats i serveis del barri, que fem accions comunitàries amb perspectiva de gènere.

Perquè?
A l'any 2017 vam realitzar un diagnòstic col·lectiu per recollir les necessitats i les potencialitats de les veïnes del barri de La Salut. A partir d'aquest diagnòstic vam poder prioritzar les accions comunitàries que actualment estem tirant endavant per tal de donar resposta a les problemàtiques expressades. Una vegada es coneixien les accions prioritzades, se realitzaran més accions per poder abordar la diversitat de temàtiques que es van detectar.

Com?
Per a l'organització i planificació de les accions ens reunim en un espai obert a la participació de tothom.

Si vols participar com a voluntària o estàs interessada en el projecte, contacta amb nosaltres!

QUÈ FEM?

EL PUNT D'INFORMACIÓ LILA
Existen recursos i serveis per a les dones, tant per a joves com grans, per a diversitat de problemàtiques, també espais participatius promoguts per les entitats que són potents espais de trobada i de relació... però es coneixen? Segons el diagnòstic realitzat falta una millor comunicació per a que les dones coneguin tots els recursos existents, i per aquest motiu, hem volgut donar-hi resposta.
El **Punt d'informació Lila** és **construït col·lectivament per a donar i combinar els recursos i serveis que a les dones** i estarà situat en diversos espais clau del barri de La Salut.

VEÏNES PER VEÏNES AL BARRI DE LA SALUT
Volem lluitar contra la violència masclista amb el talent social i comunitari com a agents actius de canvi. A través del treball en xarxa entre entitats i serveis i la solidaritat entre veïnes podrem pal·liar els efectes de la violència sistemàtica vers les dones. Amb aquest objectiu, el projecte **Veïnes per veïnes** és una sèrie de suport mutu entre veïnes i dones que han patit o es troben en situació de violència de gènere; són necessàries també campanyes de sensibilització a la població. D'aquesta manera, aquesta acció comunitària engloba dues línies de treball.

SENSIBILITZACIÓ I FORMACIONS
Cicles i processos de sensibilització i formacions per a veïnes, veïnes i professionals participants en el projecte, persones amb interès per la temàtica i per la comunitat en general.

ACOMPANYAMENTS A LES DONES
Acompanyaments a les dones afectades per la violència masclista en les diferents actuacions que hem de realitzar per sortir del cercle de violència: acompanyaments a serveis sanitaris, a serveis jurídics, a serveis socials, etc. Realitzats per veïnes voluntàries del barri de La Salut.

Disseny i il·lustració del díptic realitzat per Andrea Lucio.

2.1. PUNT D'INFORMACIÓ LILA

- Taller de construcció col·lectiva – 15 desembre 2018, Fem Mercat Vallcarca



Taller participatiu per construir el Punt d'informació Lila, amb el suport de Voltes Cooperativa d'Arquitectura – 15 desembre 2018, Fem Mercat de Vallcarca.

- **Espais del Punt d'informació Lila :**



Punt Lila al Mercat de Lesseps.



Punt Lila al CAP Larrard.



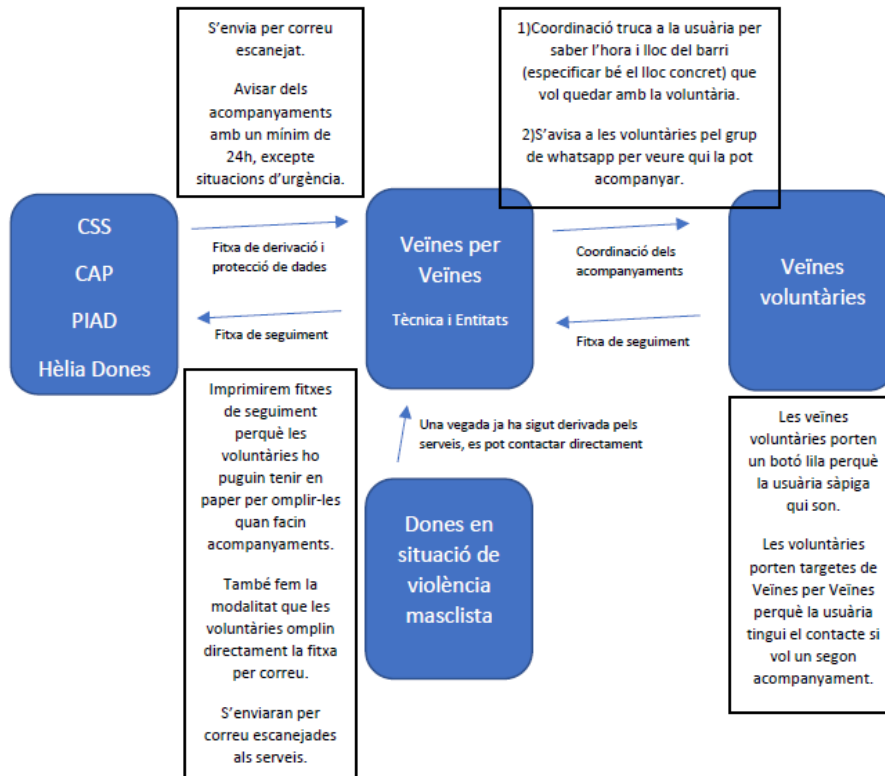
Punt Lila a l'Escola Turó del Cargol.



Punt Lila a la 3a Mostra d'entitats de La Salut.

2.2. VEÏNES PER VEÏNES

- **Circuit de funcionament del Projecte Veïnes per Veïnes:**



- **Formacions i actes de sensibilització pel projecte Veïnes per Veïnes**



Formació interna per part de Hèlia Dones a les veïnes i serveis participants al Veïnes per Veïnes a La Salut.



VIOLÈNCIES MASCLISTES, COM LES COMBATEM DES DEL BARRI?

COMPARTIM CONEIXEMENT, EXPERIÈNCIES,
SERVEIS I ACCIÓ COMUNITÀRIA, AMB HÈLIA DONES

dimarts 26 novembre 17h
Biblioteca Jaume Fuster



TALLER D'AUTODEFENSA

TASTET DE TALLER PER POTENCIAR LA SEGURETAT
FÍSICA I EMOCIONAL, AMB KARIN KONKLE.

GRATUÏT AMB INSCRIPCIÓ PRÈVIA.
Contacte: placomunitarisalut@gmail.com

dimecres 4 desembre 17h
Casal Cardener (C/Cardener, 45)

LA SALUT, CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Gèner-ant al barri



LA SALUT, CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Gèner-ant al barri

Cartellera pels actes de sensibilització als voltants del dia contra
les violències masclistes del passat 25 de novembre del 2019.



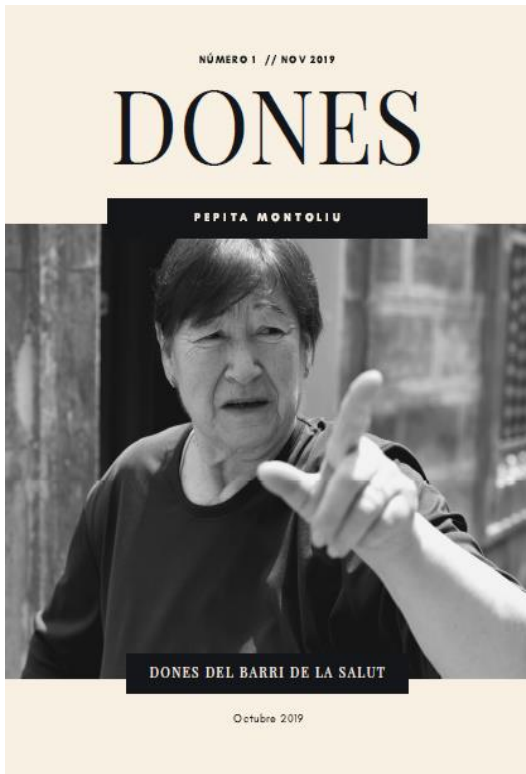
Xerrada "Com combatem les violències masclistes des del barri?"
26 novembre del 2019, Biblioteca Jaume Fuster.

2.3. RETRATS DE DONES DEL BARRI

- Procés de creació de Retrats:



- **Primeres dones participants a retrats*:**



ENTREVISTA A PEPITA MONTOLIU

La Pepita Montoliu és una veïna de tota la vida. Va néixer l'any 1941 i des de llavors que viu al barri de La Salut. Concretament, a les cases catalogades de l'avinguda de Sant Josep de La Muntanya.

Des de quan vius al barri de La Salut?

Des que vaig néixer. I sóc del barri de tota la vida, sempre he viscut en aquesta casa. A més, la meua família també va viure en aquesta casa des d'abans de la guerra. De fet, el refugi de davant de casa el va fer la meua mare i els cinc veïns per protegir-se dels bombardejos.

La casa és propietat de la teua família?

No, és de lloguer. La va llogar la meua mare, oop a l'any 36. I crec que ja farà uns 100 anys que està feta aquesta casa pel senyor Puig. I actualment, és una casa catalogada del barri.

Com ha canviat tot des de llavors?

Uii, ha canviat tot, el barri ha canviat molt, molt molt. Per exemple, a on hi ha ara Casa La Muntanya, i abans era la caserna de la Guàrdia Civil; davant mateix tot era una muntanya, una roca, i ja la van treure per edificar. A més, la caserna de la Guàrdia Civil hi entràvem tots els nens i nenes del barri, també era com un espai per treballar i jugar. També, el que ha canviat més és la part del Camer Llarard, on han desaparegut molts comerços del barri. Abans hi havia el Bardal Tina, oïmados, la botiga de la senyora Nati, carnisseria, una fabrica de nines, la lletaria o vaqueria... on venien llet i fins i tot tenien les vaques a allà.



DONES

de la salut



FINA VILLAR

La Fina és una veïna de 92 anys; i ja en fa 57 anys que viu a La Salut. Gràcies a la proposta de la Pepita Montoliu canba l'hem entrevistat per la cadena de Retrats de dones del barri; i hem tingut l'oportunitat de conèixer la seva història de vida i del barri.



RETRATS DE DONES DE LA SALUT

¿Y DÓNDE PASABAIS LAS TARDES CON LOS NIÑOS?

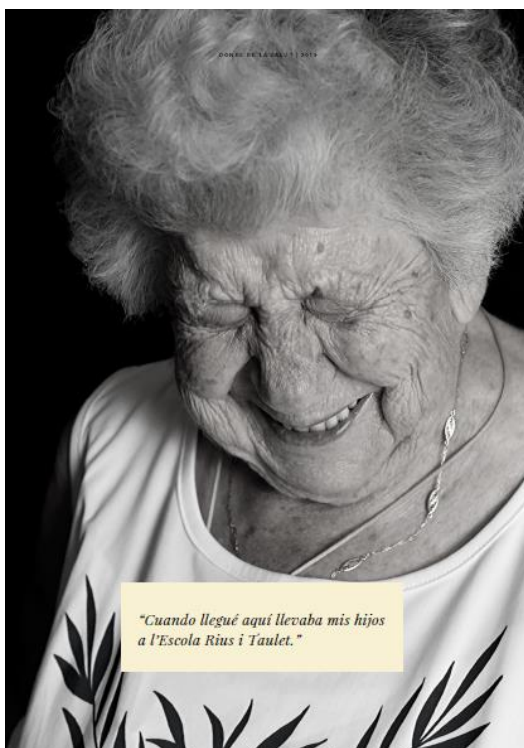
Íbamos al Parc Güell, que era muy diferente que ahora. Se alquilaban bicicletas dentro del Parc Güell, en la plaza de arriba de las columnas. Nosotras le decíamos "la plaqueta". Y todos los niños iban a dar vueltas con las bicis en la plaza. Esto lo llevaba una familia que vivía a la plaza Galia Placidia, y también tenían una carbonería, vendían carbón.

Y los fines de semana subían para hacer el alquiler de la bicicletas. Y todo el mundo lo disfrutaba mucho.

¡Ah! Y el agua la sacábamos de la fuente que había en la plaza de las columnas. ¡Que estaba muy buena! Si cocinabas con esa agua, se notaba la diferencia.

¿QUÉ MÁS CAMBIOS HAS VISTO DESDE QUE VIVES AQUÍ?

Antes te conocías con todo el mundo, ahora ya no conoces a nadie.



RETRATS DE DONES DE LA SALUT | 2019

"Cuando llegué aquí llevaba mis hijos a l'Escola Rius i Taulet."



¿Y QUÉ ACTIVIDADES HACÉIS AHORA POR EL BARRIO?

Vamos al Casal Cardener cuando hay actividades de Radars. Y nosotras a veces quedamos y preparamos membrillo. Yo le enseñé a Pepita a hacerlo... Y nos ponemos las dos aquí en mi casa a cocinar. Y a Pepita no sé le puede dar... ¡que se lo acaba todo! ¡Risas!

PUES LO PODRÍAMOS HACER UN DÍA, ¿NO?

Nos tendremos que esperar a setiembre o octubre.

SERÍA PERFECTO SI SALIERA TU RECETA EN LA REVISTA...

Vale sí, podemos quedar un día y os enseño paso a paso. ¡Y también sé hacer almendras garrapiñadas!

*Les revistes contenen més pàgines amb contingut de les entrevistes i fotografies. En aquest Annex es mostren algunes pàgines a mode d'exemple.

3. JOVES DE LA SALUT

3.1. TARDES JOVES I CINECAPTUS

3.1.1. Halloween jove – 26 octubre 2018, La Miranda



Organització del Halloween Jove – 26 d'octubre del 2018, La Miranda.



Halloween Jove – 26 d'octubre del 2018, La Miranda.

3.1.2. Equip de Premsa a la 1a Trobada del barri – 17 novembre 2018, Escola Turó del Cargol



Participació com equip de premsa i realització del vídeo de la 1a trobada del barri – 17 novembre del 2018, Escola Turó del Cargol.

3.1.3. Tallers organitzats per les pròpies persones joves durant totes les tardes de divendres del 2019



Taller d'edició de vídeo –
30 de novembre del 2018, La Miranda.



Participació en la realització de la secció "Gent del barri" de la Revista La Salut de Gràcia i el vídeo de l'entrevista a l'il·lustrador Miguel Gallardo - 8 de febrer del 2019, La Miranda.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=QpSlcmfQvYY&t=>

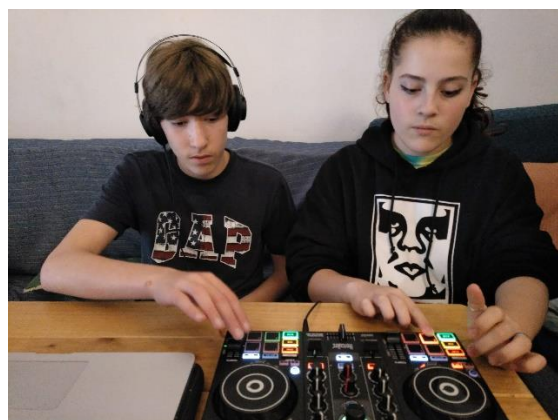


Taller de serigrafia organitzat per les pròpies joves per crear les samarretes de Cinecaptus –
15 de febrer del 2019, Espai Quiró



Taller de doblatge – 29 de març del 2019, La Miranda.

Vídeo del resultat final dels tallers de doblatge:
<https://www.youtube.com/watch?v=bRitG2SicAY>



Taller de DJ organitzat per les pròpies joves a les Tardes Joves –
24 e maig del 2019, La Miranda.

3.1.4. Realització del curtmetratge



1a reunió amb el director per realitzar el curtmetratge com a Cinecaptus –
Setembre 2019, La Miranda.

*S'han destacat algunes Tardes Joves de Cinecaptus, tot i que cal tenir en compte que ens trobem tots els divendres a les 16h a La Miranda.

3.2. 1A FESTA JOVE DE LA SALUT

1 de juny del 2019, Plaça de Lesseps.

TENS ENTRE 14 I 18 ANYS? VOLEM ESCOLTAR-TE! PER LA 1A TROBADA JOVE DEL BARRI

Som entitats i serveis del barri de La Salut que estem intentant recollir interessos de persones entre 14 i 18 anys.

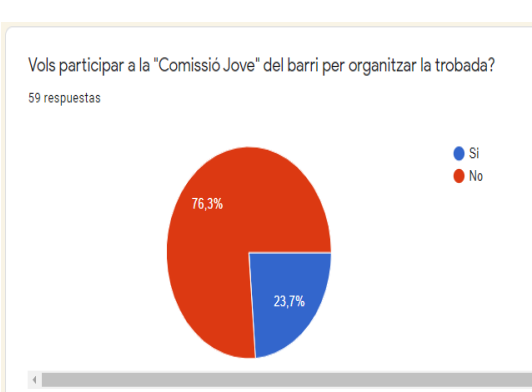
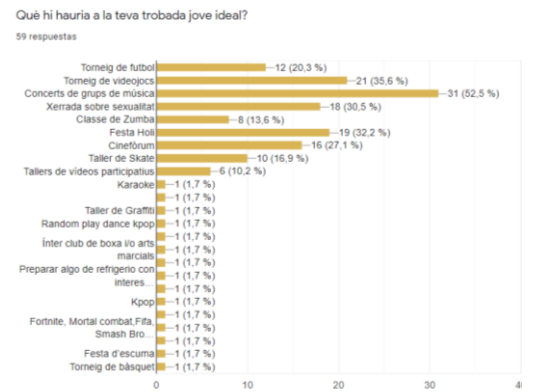
L'objectiu és muntar una trobada jove on poguem conèixer-nos i tenir un espai on compartir entre persones de la nostra edat. I us volem preguntar sobre els vostres interessos i què és el que us agrada perquè així poguem organitzar la vostra Trobada Jove ideal.

No dubtis en escriure tot allò que penses! La teva veu ens importa.

Pots contactar amb nosaltres a:

Salutem - Accions comunitàries al barri de La Salut: placomunitarisalut@gmail.com
 Agrupament Escolta Roland Philipps: info@aerolandphilipps.org
 Educadors de carrer Gràcia Nord: 691 67 65 96

*Obligatoria



Formulari i les 60 respostes per part de les joves per organitzar la 1a Festa Jove del barri.



Cartell creat per les persones joves.

Fotografies de la 1a Festa Jove de La Salut:



Espai i rampes per Skate.



Participació de l'Agrupament Escola Roland Philipps fent el berenar.



Taller de Shuffle a càrrec de Shuffle Showcase (joves del Coll).



Taller de rap antiracista a càrrec de Migració i Art Barcelona.



Taller de rap antiracista a càrrec de Migració i Art Barcelona.



Concerts de rap i freestyle rap protagonitzats pels propis joves de La Salut.



Concert del grup de música "Infumables".

3.3. COMISSIÓ JOVE DE LA SALUT

3.3.1. Funcionament de la Comissió Jove



Grup inicial de la Comissió Jove de La Salut.



1a reunió de la Comissió per decidir les activitats que organitzarem durant el curs 2019 – 2020.

3.3.2. Activitat de “La Santa Castanya” – 1 de novembre del 2019, La Miranda



Cartell de “La Santa Castanya” realitzat per La Miranda i on la Comissió Jove va organitzar i participar en les activitats de 18h a 21:30h.



Participació en la decoració de l'espai.





Participació en la decoració de l'espai.



Dinamització com a castanyeres de la festa.



Dinamització del taller de pintacares per a tota la família.



Actuació de freestyle rap per part dels joves.



3.3.3. Activitat de "Freestyle Rap" – 30 de novembre del 2019, La Miranda



4. SALUT COMUNITÀRIA

4.1. DIAGNÒSTIC DE SALUT DEL BARRI DE LA SALUT*

DIAGNÒSTIC DE SALUT DEL BARRI DE LA SALUT

Novembre 2019



Es pot consultar el diagnòstic complet a la web de salutem.cat:

<http://salutem.cat/wp-content/uploads/DIAGNOSTIC-SALUT-BARRI-LA-SALUT-...-DEFINITIU.pdf>

*Revisar Punt 1.4. 2a Trobada del barri de La Salut – 16 novembre 2019

5. TAULA DE GENT GRAN – RADARS DE LA SALUT

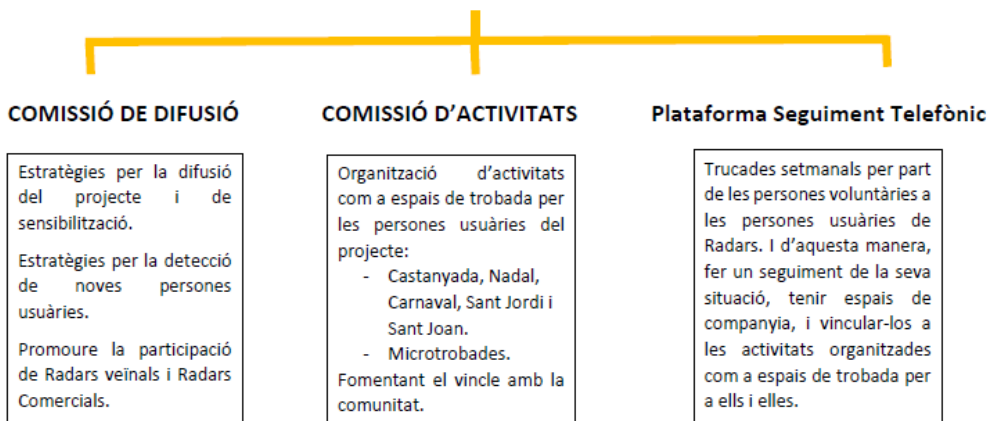
5.1. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

TAULA DE GENT GRAN – RADARS DEL BARRI DE LA SALUT

Espai de participació i decisió de les entitats, serveis i persones voluntàries del projecte.

Espai de coordinació i informació de les diverses comissions de la Taula.

Espai de benvinguda a les noves persones participants al projecte.



5.2. ACTIVITATS

5.2.1. Carnestoltes – 23 de febrer del 2019, Casal Cardener.



Cartell de la festa de carnestoltes.



Taller de disfresses intergeneracional a càrrec de l'Agupament Escolta Roland Philips.



Passarel·la de les disfresses realitzades.

5.2.2. Sant Jordi – 24 d'abril del 2019, Casal Cardener.



Cartell realitzat per les persones joves voluntàries.



Taller intergeneracional de manualitats per la creació de roses.



Berenar de Sant Jordi.



Photocall creat per les persones joves.



Fotografia d'equip de voluntàries grans i joves, usuàries i tècniques.

5.2.3. Sant Joan – 18 de juny del 2019, Casal Cardener.



Cartell per la revetlla de Sant Joan.



Actuació de la colla de sardanes del Casal Cardener.

5.2.4. Castanyada – 30 d'octubre del 2019, Casal Cardener.



Cartell per la castanyada.



Bingo musical dinamitzat per Refugi d'Obreres.



Espai de trobada i berenar.

5.2.5. Nadal – 18 de desembre del 2019, Casal Cardener.



Cartell de nadal fet per les persones joves voluntàries.



Persones alumnes de l'Escola Kostka organitzant-se per portar la invitació al berenar i el regal de nadal als domicilis de les persones grans.



Berenar cuinat pels tallers de cuina comunitària.



Cagatió dinamitzat per les persones joves voluntàries.



Photocall creat per les persones joves voluntàries.



Actuació del grup de country del Casal Cardener.



5.2.6. Microtrobades*



Microtrobada a la Biblioteca Jaume Fuster, Febrer 2019.

*S'han realitzat dues microtrobades cada mes, a la Biblioteca i al Bar Cadí.

5.3. ACTES DE DIFUSIÓ

Sessió informativa i de sensibilització sobre gent gran – 20 de juny del 2019, Casal Cardener.



Presentació de la Taula de Gent Gran – Radars de La Salut i recursos existents per gent gran.

5.3. PLATAFORMA DE SEGUIMENT TELEFÒNIC



Trucades setmanals per part de voluntàries a les persones grans soles del barri.

5.4. TALLERS DE CUINA COMUNITÀRIA INTERGENERACIONAL I INTERCULTURAL



TALLERS DE CUINA COMUNITÀRIA

**PARTICIPA ALS TALLERS DE CUINA INTERGENERACIONALS
I APRENEM A FER JUNTS EL BERENAR DE NADAL
PER A LA GENT GRAN DEL BARRI DE LA SALUT**

DILLUNS I DIJOURS DE DESEMBRE

- dilluns 3 de 9:00h a 13:00h.
- dilluns 10 de 9:00h a 13:00h.
- dijous 13 de 9:00h a 11:45h.
- dilluns 17 de 9:00h a 13:00h.
- dijous 20 de 9:00h a 11:45h.

Lloc: Centre Cívic del Carmel (C/Santuari, 27)

TALLERS GRATUÏTS AMB INSCRIPCIÓ PRÈVIA

Contacte: placomunitarisalut@gmail.com / 608 645 326



Districte
de Gràcia

Ajuntament de
Barcelona



Cartell per la participació als tallers.



Aprentatge als tallers de cuina comunitària.



Espai de trobada intergeneracional.



Espai de relació intergeneracional.



Preparatius per l'objectiu comú: preparar el berenar de nadal de la Taula de Gent Gran – Radars.



Equip dels tallers de cuina comunitària intergeneracional i amb diversitat d'orígens, que s'han anomenat "Increïbles de la cuina".



Taller de crepes liderat per una de les joves participant als tallers de cuina.



“Increïbles de la cuina” amb la tallerista Celeste.

6. COMISSIÓ D'ESPAI PÚBLIC I CONVIVÈNCIA

A partir de la Jornada Comunitària ("1a trobada del barri"), recollint la veu del veïnat, es va veure necessari crear un espai on treballar col·lectivament les problemàtiques relacionades en urbanisme i espai públic. Durant el 2018 i 2019 s'han fet reunions per trobar els punts en comú entre totes les participants i intentar generar accions col·lectives que donin resposta a les necessitats. A la 2a trobada del barri oberta a tothom es va aconseguir recollir i decidir tirar endavant propostes més concretes que haurem de planificar durant el 2020: xarxa d'acompanyaments perquè les escales mecàniques no funcionen, promoció del comerç de proximitat a causa de la constant pèrdua de comerços, i la creació d'un espai de trobada i de barri.



Primera reunió de la comissió d'espai públic i convivència per mapejar les necessitats i potencialitats del barri.